

Antal Særtryk af Artiklen og sprede den blandt sine Medlemmer, saa meget mere, som dets vanskelige økonomiske Forhold ikke tillod det selv at paatage sig Udgivelsen, hvorved Skriftet kunde være blevet indlemmet mellem D. K.s Række af Smaaskrifter.

G. L.

Litteratur.

Min Moders Breve. — Nyt Nordisk Forlag. Kbhvn. 152 S.

Det er et Aar siden, at denne Bog udkom, og naar vi først nu bringer en Anmeldelse, skyldes det Kv. og Sf.s i det sidste Aar saa sørgelig reducerede Plads, som ikke tillader Redaktionen at vise vore kvindelige Kunstnere den Opmærksomhed, de har Krav paa. Forfatteren, en Kvinde, har ønsket at være anonym, men i et Forord omtaler hun sig selv som bosat udenfor Danmark, og Bogens Indhold, en Samling Venindebreve, som Ungdomsbreve vekslede mellem hendes Moder og en Veninde. Men hvad enten denne „Virkelighed“ er fingeret eller ikke, saa har Brevene deres store Værdi ved det Indblik, de giver os af unge kultiverede Pigers Tanke- og Følelseset for henvend et halvt Aarhundrede siden. Kunsten at kunne give sig selv i et Brev er jo snart gaaet helt af Mode. Cyklernes, Automobilernes og det voksende Samkvems Tidsalder giver ikke Tid dertil, Selvfordybelse, Natursværmeri, æstetiske Betragtninger kræver en Ro og Samlethed, som ikke harmonerer med vore Dages Levevis. Overordentlig fint og virkelighedstro, som Typer fra en svunden Tid, er de to unge Veninder skildrede gennem deres Brevveksling, og Handlingen med kunstnerisk Sikkerhed holdt indenfor den Ramme, som Forfatteren har valgt sig. Saa meget betyder disse to unge Kvinder for hinanden, at end ikke den Mand, som træder imellem dem, kommer til at skille dem ad. Den unge Hustrus Fortrolighed overfor den ugifte Veninde viser sig imod Døden større endnu end overfor Manden, som hun elsker af hele sit Hjerte. Der er vist noget psykologisk rigtigt i dette, at et inderligt Venskab mellem Mennesker af samme Køn kan skabe en intimere Forstaaelse end Kærlighedsforholdet mellem Mand og Kvinde som oftest formaar.

Man vil efter Læsningen af denne Bog med Forventning imødesee Forfatterens næste. Selv om den ikke tegner os vore Dages unge Piger, giver den et værdifuldt Bidrag til Studiet af den unge Kvinde. e—e.

Kvindelig Julelitteratur.

Desværre kan vi ikke afgive Plads til mere end nogle faa Linier om de os tilsendte Bøger af kvindelige Forfattere. — Tre af disse Bøger behandler „den moderne Kvinde“, som kunde have Krav paa en langt mere fremtrædende Plads i vore Dages Litteratur, end der indrømmes hende baade af mandlige og kvindelige Forfattere.

Charlotte Eilersgaard, Gyldendalske Boghandel skildrer under Titlen „Plejedatteren“ en ung kvindelig Mediciner, som skal repræsentere den fuldt moderne Kvinde, der under sine Studier tilsætter sin naturlige kvindelige Følelse og Evne til at vurdere sand mandlig Kærlighed. Meget overbevisende virker Bogen ikke, og vi tvivler om, at vore Dages unge kvindelige Medicinere vil kende sig selv igen i denne ret konstruerede Repræsentant.

Thit Jensen, Gyldendalske Boghandel, møder frem med en Bog, hvis Titel straks toner rent Flag: *Gerd*.

Det tyvende Aarhundredes Kvinde. — Denne Bog, hvis Titel lover saa meget, forekommer os desværre ikke at staa Maal med hvad man plejer at vente sig af denne Forfatters Bøger. Hun har ligesom ikke faaet det rigtige Greb om Hovedpersonen, og det samme gælder forøvrig ogsaa Bogens andre Skikkelser. Skildringen er ogsaa temmelig vidtløftig og Kompositionen løs. Bedst er Naturskildringerne hvori Thit Jensen er ved at blive en ren Virtuos. Hun lader paa dette Omraade alle vore andre kvindelige Forfattere langt bag sig. Bogen synes forøvrig at skulle fortsættes. Dens Afslutning er i hvert Fald meget lidt tilfredsstillende.

— Endelig møder den norske kendte Forfatter Alvida Prydz, Gyldendalske Boghandel, med en Bog: *To Mennesker*, som med indtrængende Forstaaelse skildrer os en frigjort Kvindes Kamp for at gøre sit Ægteskab til et virkeligt Samliv mellem to ligestillede, selvstændige Individuer. Bogen fortjener at læses af alle Kvinder, som har Ret til at kaldes *vore Dages Kvinder* og at omtales langt mere indgaaende end Pladsen her tillader. Vi vil nøjes med at citere et Stykke

af den Aand, hvori denne Bog er skrevet.

„Der er en Slags Kvinder, jeg hader, jeg, det godmodigste af alt skabt. Et Slags Kvinder, velstillede, paa Hænder baarne, som ikke har Øre for andres Nød, og ikke vet om noget udenfor deres egen lille velstaaende Himmel, hvor man spiser kold Rype til Frokost, og som forøvrigt er en Himmel, hvor man kan skaffe sig det, man tragter efter, for Penge. Et Slags Kvinder, kolde i Hjertet og med en fortræffelig Helbred. Ingenting tar paa dem. Deres solide Velnærthed har ødelagt al Ømfindtlighed. Ingen ser i den Grad op til sine Mænd, thi hvorfor kan de ikke gøre det, naar de alligevel har dem i Lommen. Men hvor jeg hader disse Kvinder! De er vor aandelige Pøbel. De vet ikke selv, at Aartusinders Undersøelse har mærket dem, og en nedarvet Trællebevidsthed er gaaet dem i Blodet og er tilstede i den Triumf, hvormed de nyder sine Overgreb.... De ødelægger vore Mænd for os! — Som snikende Snyltevækster har de slynget sig op af mangt et storvokset Træ og kvalt det! Og værre end andet skadeligt er de fordi de blir ikke utryddet men dyrket. Mændene vet ikke, det er hos dem, de mister sin Styrke!“

— Disse Ord vejer tungt til i det tyvende Aarhundredes Kvindelitteratur.

Elline Hoffmann, Aschehoug & Co., som ifjor debuterede med Bogen *Familien Vendel*, har i Aar fortsat den i en ny Bog: „Kongsgaard“. Man savner i denne Bog noget af den Friskhed, som den islandske Stedskolorit lagde over dens Forgænger. Familien Vendel har faaet sin Længselsdrøm opfyldt og er bleven forflyttet til en Ø i Danmark, som med en vis Ret et Sted i Bogen kaldes *de Strandedes Ø*, hvor Ægteparret fortsætter deres Tone- og Teaterdrømme. Bedst tegnet er ogsaa her den virkelighedsfjerne Fru Vendel. Bogen ender med Lisas Forlovelse og vil blive fortsat i en Bog om hendes Ægteskab.

Laura Kieler, Hagerups Forlag, har i Anledning af sit 50 Aars Jubilæum som Forfatter samlet et *Knippe Ar* af Skitser fra den murmanske Kyst til det stille Hav, spredte under hendes lange Forfattervirksomhed i Blade og Tidsskrifter. Samlingen strækker sig i Tid fra 1873 til 1914. — Bogen vil sikkert blive paaskønnet af hendes mange Venner og Læsere.

Olga Eggers: Nyt Nordisk Forlag.